

Dar mükellef kişilere ve kurumlara telif hakkı ve lisans hakkı ödemelerinin vergisel durumu hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.34.17.01-KDV.06.-849
Tarih	05.03.2012

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Katma Değer Vergisi Grup Müdürlüğü

Sayı : B.07.1.GİB.4.34.17.01-KDV.06.-849

05/03/2012

Konu : Dar mükellef kişilere ve kurumlara telif hakkı ve lisans hakkı ödemelerinin vergisel durumu.

İlgide kayıtlı özelge talep formunda, firmanız tarafından, yurt dışında bulunan çeşitli müzik firmaları, telif ajansları, mükellefiyeti bulunmayan serbest besteciler, söz yazarları ve şarkıcılardan sözlü ve enstrümantal müzik eserlerinin lisans ve telif haklarının satın alınarak söz konusu eserlerin Türkiye'de yayımlanmak istenildiği belirtilerek, lisans hakkı ve telif hakkı alınacak kişilere ve kurumlara yapılacak ödemelerden vergi kesintisi yapıp yapılmayacağı, vergi kesintisi yapılması durumunda ilgili kişilerin ve kurumların mükellefiyetlerinin bulunup bulunmamasının tevkifat oranına etki edip etmeyeceği, Türkiye ile ikili vergi anlaşması bulunan ülkelerde mukim kişiler ve kurumlar açısından vergilendirmenin nasıl olduğu ile vergi kesintisi yapılması halinde ödeme yapılacak kişilerden ve kurumlardan herhangi bir belge aranılıp aranılmayacağı konularında Başkanlığımız görüşü sorulmaktadır.

KURUMLAR VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN

193 sayılı Gelir Vergisi Kanunumun 3 üncü maddesinde, "Aşağıda yazılı gerçek kişiler Türkiye içinde ve dışında elde ettikleri kazanç ve iratların tamamı üzerinden vergilendirilirler.

1. Türkiye'de yerleşmiş olanlar;" hükmüne yer verilmiş olup, aynı Kanunun "Türkiye'de yerleşme" başlıklı 4 üncü maddesinde,

"Aşağıda yazılı kimseler Türkiye'de yerleşmiş sayılır:

1.İkametgahı Türkiye'de bulunanlar (İkametgah, Kanunu Medenin 19'uncu ve müteakip maddelerinde yazılı olan yerlerdir);

2.Bir takvim yılı içinde Türkiye'de devamlı olarak altı aydan fazla oturanlar (Geçici ayrılmalar Türkiye'de oturma süresini kesmez.) " hükmüne yer verilmiştir.

Aynı Kanunun 94 üncü maddesinde, "Kamu idare ve müesseseleri, iktisadî kamu müesseseleri, sair kurumlar, ticaret şirketleri, iş ortaklıkları, dernekler, vakıflar, dernek ve vakıfların iktisadî işletmeleri, kooperatifler, yatırım fonu yönetenler, gerçek gelirlerini beyan etmeye mecbur olan ticaret ve serbest meslek erbabı, ziraî kazançlarını bilanço veya ziraî işletme hesabı esasına göre tespit eden çiftçiler aşağıdaki bentlerde sayılan ödemeleri (avans olarak ödenenler dahil) nakden veya hesaben yaptıkları sırada, istihkak sahiplerinin gelir vergilerine mahsuben tevkifat yapmaya mecburdurlar.

.....

4. Dar mükellefiyete tabi olanlara, telif ve patent haklarının satışı dolayısıyla yapılan ödemelerden, (2009/14592 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı uyarınca) %20" oranında tevkifat yapılması gerektiği hükmüne yer verilmiştir.

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunumun 3 üncü maddesinin 2 nci fıkrasında; birinci maddede yazılı kurumlardan kanuni ve iş merkezlerinden her ikisi de Türkiye içinde bulunmayanların, yalnız Türkiye'de elde ettikleri kazançları üzerinden vergilendirileceği hükme bağlanmış, 3 üncü fıkrasında ise dar mükellefiyet mevzuuna giren kurum kazancının hangi kazanç ve iratlardan oluştuğu belirtilmiştir. Anılan maddenin 3 üncü fıkrasının (c) bendinde, Türkiye'de elde edilen serbest meslek kazançlarının, (e) bendinde de Türkiye'de elde edilen diğer kazanç ve iratların dar mükellefiyet konusuna giren kurum kazancı olarak vergilendirileceği hükmüne yer verilmiştir.

Aynı Kanunun 30 uncu maddesinde, dar mükellefiyete tâbi kurumların maddede sayılan kazanç ve iratları üzerinden, bu kazanç ve iratları avanslar da dâhil olmak üzere nakden veya hesaben ödeyen veya tahakkuk ettirenler tarafından kurumlar vergisi kesintisi yapılacağı belirtilmiş olup maddenin I inci fıkrasının (b) bendinde serbest meslek kazançlarından, 2 nci fıkrasında ise ticarî veya ziraî kazanç dahil olup olmadığına bakılmaksızın telif, imtiyaz, ihtira, işletme, ticaret unvanı, marka ve benzeri gayrimaddî

hakların satışı, devir ve temlik karşılığında nakden veya hesaben ödenen veya tahakkuk ettirilen bedeller üzerinden kurumlar vergisi kesintisi yapılacağı hükme bağlanmıştır. Vergi kesintisi oranları, 2009/14593 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı uyarınca 03/02/2009 tarihinden itibaren, petrol arama faaliyetleri dolayısıyla sağlanacak kazançlardan % 5, diğer serbest meslek kazançlarında % 20, gayrimaddî hak bedeli ödemelerinde de %20 olarak belirlenmiştir.

Buna göre; lisans ve telif hakkı yurt dışında mukim çeşitli müzik firmalarına, telif ajanslarına, mükellefiyeti bulunmayan serbest bestecilere, söz yazarlarına ve şarkıcılara ait sözlü ve enstrümantal müzik eserlerinin, Türkiye'de yayınlanması amacıyla lisans ve telif hakkının ilgili Şirketçe satın alınması karşılığında, söz konusu kişilere ve kurumlara yapılacak ödemelerin gayrimaddi hak bedeli olarak değerlendirilmesi gerektiği gibi bahsi geçen Şirketçe ilgililere yapılacak gayrimaddi hak bedeli niteliğindeki bu ödemelerin gayri safı tutarı üzerinden Gelir Vergisi Kanunu'nun 94 üncü maddesinin I inci fıkrasının 4 üncü bendinde Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 30 uncu maddesinin 2 nci fıkrasına istinaden (2009/14592 ve 2009/14593 sayılı Bakanlar Kurulu Kararları uyarınca) % 20 oranında vergi kesintisi gerekmekte olup, ödeme yapılacak olan kişilerin ve kurumların ülkelerinde vergi mükellefi olmalarının veya olmamalarının uygulanacak tevkifat oranını değiştirmesi söz konusu olmayacaktır.

Diğer taraftan, çifte vergilendirmeyi önleme anlaşmalarında, gayrimaddi hak bedellerinden elde edilen gelirleri vergileme hakkı, bu tür gelirleri elde edenlerin mukim olduğu Devlete bırakılmıştır. Ancak, gelirler elde edildikleri Devlette ve bu Devletin mevzuatına göre de vergiye tabi tutulmaktadır. Bu kapsamda, gayrimaddi hak bedeli ödemesi yapılacak kişi veya kurumların mukimi oldukları ülkeler ile Türkiye arasında akdedilen bir çifte vergilendirmeyi önleme anlaşması olması durumunda, vergileme, söz konusu anlaşmaların gayrimaddi hak bedellerine ilişkin 12 nci maddesinde yer verilen oranları geçmeyecek şekilde yapılacaktır.

Anlaşma hükümlerinin iç mevzuata göre değişiklik getirdiği durumlarda, Anlaşma hükümlerinden yararlanabilmek için firmanızın ödeme yapacağı kişi veya kurumların, ilgili Akit Devlette tam mükellef olduğunun ve tüm dünya kazançları üzerinden bu ülkede vergilendirildiğinin ilgili ülke yetkili makamlarından alınacak bir belge ile kanıtlanması ve bu belgenin aslı ile noterce veya ilgili ülkedeki Türk Konsolosluklarınca tasdik edilen Türkçe tercümesinin bir örneğinin vergi sorumlularına veya ilgili vergi dairesine ibraz edilmesi gerekmektedir. Mukimlik belgesinin ibraz edilememesi halinde ise ilgili Anlaşma hükümleri yerine iç mevzuat hükümlerimizin uygulanacağı tabiidir.

KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN

3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 1/1 inci maddesinde, Türkiye'de ticari, sınai, zirai ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmet ifalarının, 1/2 nci maddesinde de her türlü mal ve hizmet ithalatının katma değer vergisine tabi bulunduğu hüküm altına alınmıştır.

Katma Değer Vergisi Kanununun 9/1 inci maddesinde ise, mükellefin Türkiye içinde ikametgahının, iş yerinin, kanuni merkezi ve iş merkezinin bulunmaması hallerinde ve gerekli görülen diğer hallerde Maliye Bakanlığı'nın vergi alacağının emniyet altına alınması amacıyla vergiye tabi işlemlere taraf olanları verginin ödenmesinden sorumlu tutulabileceği hüküm altına alınmıştır.

Bu hükmün verdiği yetkiye dayanılarak yayımlanan 15 Seri No.lu KDV Genel Tebliğinin "C- Yurt Dışından Sağlanan Hizmetler" başlıklı bölümünde; "KDV Kanununun 1. maddesine göre işlemler Türkiye'de yapıldıkları takdirde vergiye tabi tutulabilecektir. Aynı Kanunun 6/b maddesine göre, Türkiye'de yapılan, ... veya faydalanılan hizmetler Türkiye'de ifa edilmiş sayılacaktır. Yurt dışında firmalara yaptırılan hizmetlerden bu kapsama girenlerin vergiye tabi olacağı açıktır. Bu gibi hizmet ifalarında mükellef esas olarak yurt dışındaki firma olmakla birlikte, firmanın Türkiye'de ikametgahı, işyeri, kanuni merkezi ve iş merkezi bulunmaması halinde vergi, sözü edilen Kanunun 9 uncu maddesi gereğince hizmetten faydalanan yurt içindeki muhatap tarafından bağlı bulunulan vergi dairesine sorumlu sıfatıyla beyan edilip ödenecektir." denilmiştir.

Buna göre, yurt dışına yapılan lisans ve telif ödemeleri KDV Kanununun 1/2 nci maddesi kapsamında KDV ye tabi olup, ödeme bedeli üzerinden hesaplanacak KDV nin sorumlu sıfatıyla 2 No.lu KDV Beyannamesi ile tarafınızdan beyan edilerek ödenmesi gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026